

Red de Vitale Lokale Geloofsgemeenschappen

**Wat is er gaande?
Wat kunnen we doen?
Wat gaan we doen?**

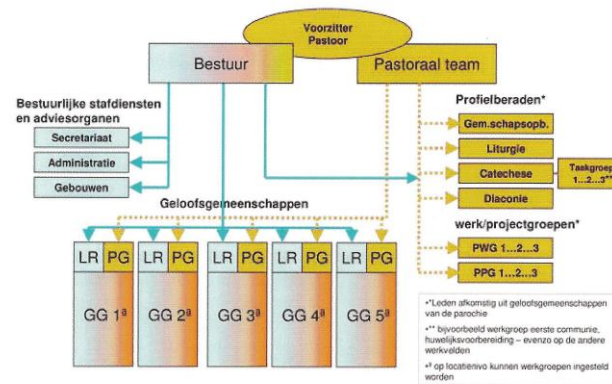
Bijeenkomst 4 april 2013, Beziëld Verband Utrecht

Wat is er gaande?

Organigram van gefuseerde parochie

Structuur van de grote parochie

BESTUUR		PASTORAAL TEAM	
Gerard Griffioen	voorzitter	Gerard Griffioen	pastoor
Theo Goedendorp	vice-voorzitter	Theo Geurtsen	
Peter van den Oord	secretaris	Tejo van der Meulen	
Hans van Loenhoud	penningmeester	Jos van Os	
Roland van der Vaart	lid	Piet Poppelaars	
Hans Rensink	lid		
Centraal secretariaat:	Kerklaan 2, 3645 EV Vinkeveen.	Tel. 0297 – 26 50 46	
Verdere informatie:	www.stjandedoper-vechtenvenen.nl		

Bestuurlijke fusiemoloch

- 8 tot 12 lokale parochies samen in 1 mega-parochie
- Centralisatie in de top: pastoor, pastores, parochiebestuur, ondersteunende diensten en zeggenschap
- Benutting en functie eucharistisch centrum staan centraal
- Strakke hiërarchie en regelgeving vanuit de top; lokatieraden en pastoraatsgroepen zijn slechts uitvoeringsorganen
- Samenvoeging van lokale gemeenschappen met onverenigbare culturen
- Extreme toename van bestuurlijke complexiteit, vergader/overlegcultuur (8 á 12 lokatieraden en pastoraatsgroepen, profielberaden, collectieve PG- en LR-vergaderingen, werk/projectgroepen)
- Grote (onoverbrugbare?) afstand tussen top en basis
- Bureaucratisering/regelgeving vervangt korte, directe lijnen, persoonlijke contacten en inspiratie en bezieling (“portefeuillehouders met profielen” i.p.v. “zielenherders”)

Conclusie:

Onwerkbaar complexiteit. Doodlopende weg

Onderscheid met eerste Christengemeenschappen!?

(In bedrijfsleven onomkeerbare tendens van centralistisch naar decentraal model)

Van zelfstandige parochie naar “locatie”

Gevolgen van het fusieproces

- Oorspronkelijke parochies verliezen juridische status en alle zeggenschap
- Dragen alle eigendommen (kerkgebouw, financiële middelen etc.) over aan centrale parochie
- Priesters en voorgangers worden aan lokale gemeenschap onttrokken en in top van fusiepiramide samengebracht
- Uiteindelijk: op grote schaal sluiting van lokale kerkgebouwen (per mega-parochie: 1 hoofdkerk en 1 bijkerk)
- Financiële problematiek

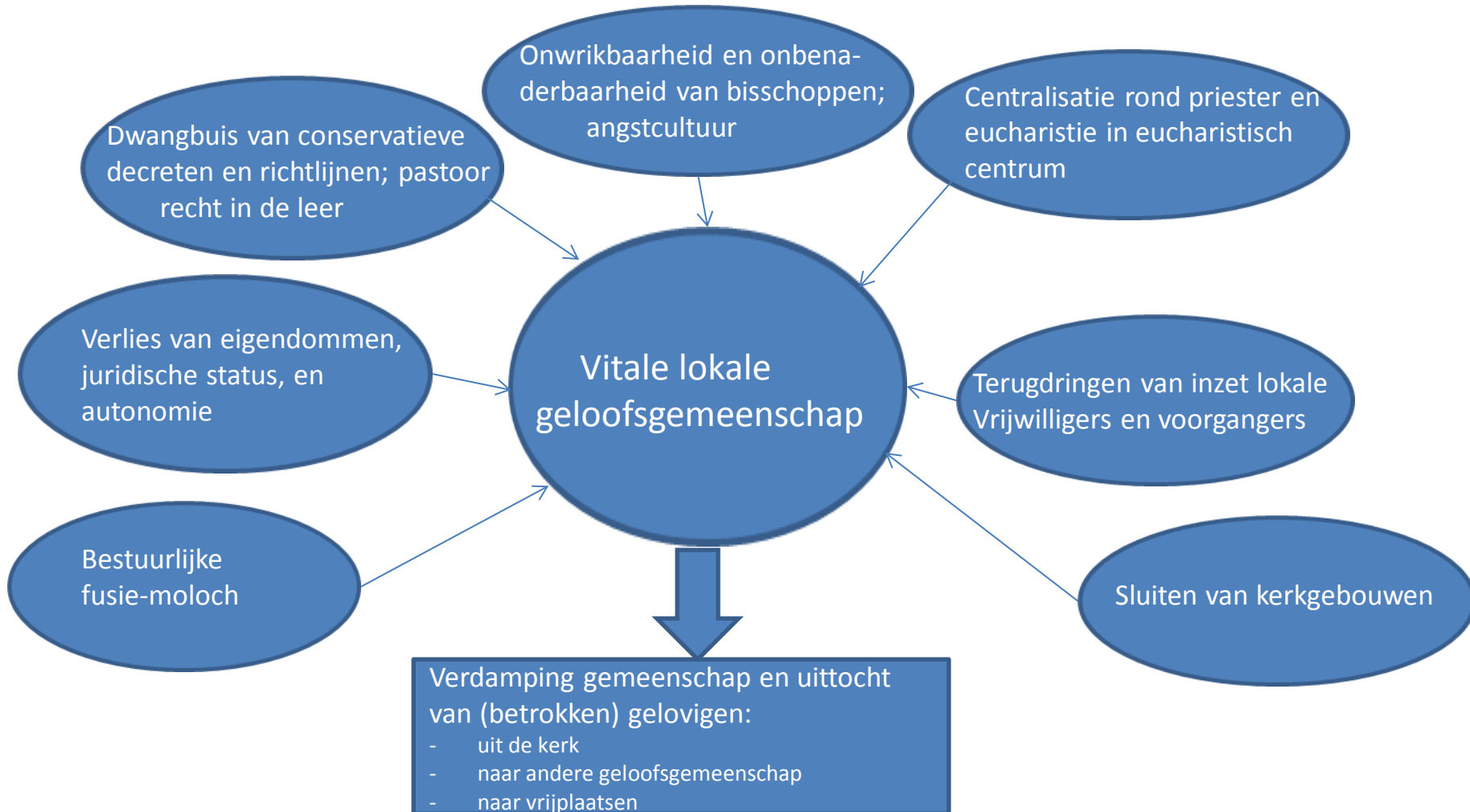
Conclusie: verlies van oorspronkelijke autonomie; kwetsbare positie

Keurslijf van conservatieve richtlijnen

- Terugdringen van inbreng vrijwilligers, lekenvoorgangers, pastoraal werk(st)ers en van lokale activiteiten en vieringen (per 1 januari 2013: emeriti-PW'ers en lekenvoorgangers alleen nog met bisschoppelijke ontheffing)
- Concentratie rond priester, eucharistie en eucharistisch centrum in de top (terug naar de priesterkerk van voor Vaticanum 2)
- Onwrikbaarheid van bisschoppelijke richtlijnen (decreten); ontbreken van elke vorm van 2-richtingcommunicatie en overleg
- In sommige bisdommen: waarschuwing voor sancties bij de geringste overtreding; angstcultuur
- Vaak aanstelling van nieuwe pastoor met als profiel: recht in de leer in strikte gehoorzaamheid aan de bisschop

Conclusie: lokale geloofsgemeenschap verliest eigenheid en identiteit en wordt in strak conservatief keurslijf gedwongen

Het einde van de vitale lokale geloofsgemeenschap

Alternatief: Bisdome Poitiers, Frankrijk

Beleid van bisschop Albert Rouet:

- Niet opheffen of grootschalig fuseren, maar juist ondersteunen en versterken van plaatselijke gemeenschappen.
- Niet centrale positie van priester als uitgangspunt, maar de geloofskracht van lokale gemeenschap. Priester is dienaar, staat ten dienste van de gemeenschap in ontwikkeling van geloof en inzet voor gerechtigheid.
- Inmiddels zijn twee pastorale synodes georganiseerd waarin gelovigen in overleg met de bisschop zich beraden over de weg die zij samen kunnen gaan.
- Beleid is tien jaar geleden gestart en blijkt positief te werken op ontwikkeling van plaatselijke geloofsgemeenschappen.

N.B. Opvallende gelijkenis met de ontwikkeling van basissgemeenschappen in de derde wereld, met name in Latijns Amerika.

Oproepen tot ongehoorzaamheid

Internationaal

- Oostenrijkse Pfarrer Initiative van juli 2011, inmiddels uitgebreid naar Duitsland, Zwitserland, België, Groot Brittannië, Verenigde Staten en Australië
- “Open brief aan de christenen van het bisdom Rouen” (november 2011)
- “Vlaams Manifest” (februari 2012)
- “De katholieke kerk is toe aan een grondige en blijvende hervorming”(hulpbisschop Pat Power uit Australië, feb. 2012)
- “De kerk loopt twee eeuwen achter” (onlangs overleden Carlo Maria Martini, vroegere aartsbisschop van Milaan in een laatste interview, sept. 2012).
“Onze cultuur is oud geworden, onze kerken zijn groot en leeg en de godsdienstige kleren die we dragen, zijn pompeus”

Waarom blijft het in Nederland zo oorverdovend stil?

Regeert de angst in de Nederlandse kerkprovincie (vb. incident rond Tejo van der Meulen)?

BVU: “Wij roepen onze voorgangers, priesters, diakens en pastores op hun stem te laten horen.”

Voorbeeld: Vlaams Manifest

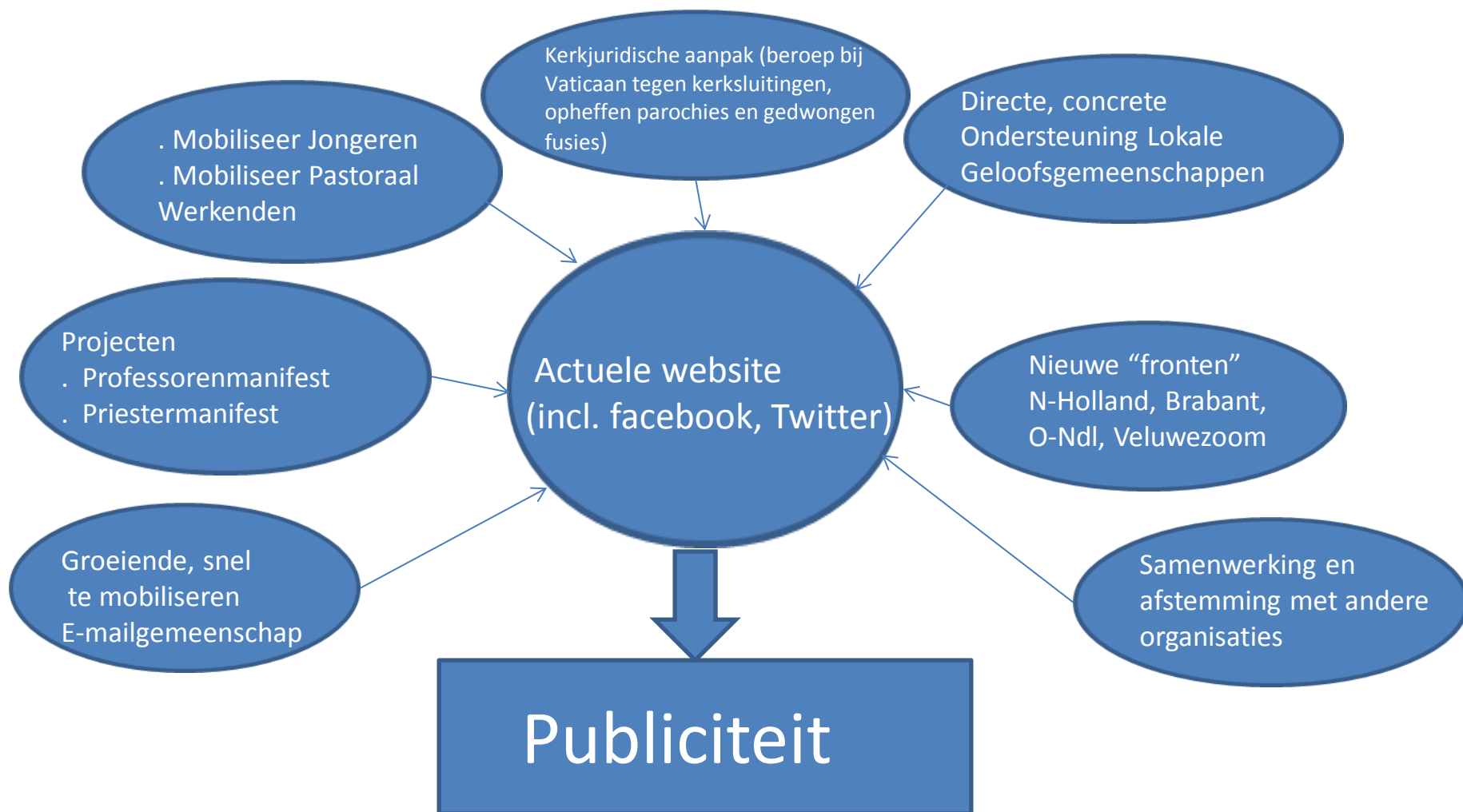
“Gelovigen nemen het woord”

(8200 ondertekenaars uit alle geledingen van kerk en maatschappij, feb. 2012)

- Wij, Vlaamse gelovigen, vragen onze bisschoppen om de impasse waarin we terechtgekomen zijn te doorbreken. We doen dit in verbondenheid met medegelovigen in Oostenrijk, Ierland en vele andere landen, die eveneens **aandringen op hervormingen** die voor de kerk levensnoodzakelijk zijn.
- Wij begrijpen niet waarom de **leiding van onze plaatselijke gemeenschappen** niet wordt toevertrouwd aan man/vrouw, gehuwd/ongehuwd, beroepskracht/vrijwilliger, die daartoe de nodige vorming heeft gekregen. We hebben toegewijde herders nodig.
- Wij begrijpen niet waarom deze medegelovigen niet zouden mogen **voorgaan in de zondagsvieringen**. We hebben in elke levende gemeenschap liturgische voorgangers nodig.
- Wij begrijpen niet waarom - waar geen priester voorhanden is - een **woorddienst met communie** niet zou mogen.
- Wij begrijpen niet waarom **bekwame leken en gevormde godsdienstleerkrachten** niet zouden mogen preken. We hebben het woord Gods nodig.
- Wij begrijpen niet waarom aan gelovigen van goede wil die na een scheiding hertrouwd zijn de **communie moet geweigerd** worden. Ze horen er evenwaardig bij.
- Wij pleiten er voor dat binnen de kortste tijd zowel **gehuwde mannen als vrouwen** tot het **priesterambt** worden toegelaten. Wij, gelovigen, hebben hen nu broodnodig.

Wat **kunnen** wij doen?

Wat doen wij als BVU?

Wat is de huidige positie van de gemeenschap?

Nog geen fusiecontract getekend

1. Pastoor en parochie weigeren in te stemmen met fusie (sterke positie!)

Wel fusiecontract getekend

2. Gemeenschap gaat door op eigen weg en weigert openlijk in te stemmen met richtlijnen (dreiging van ontslag leden PG en LR en zwaardere sancties)

3. Gemeenschap gaat in stilte door op eigen weg (onder de radar; groot risico van net van verklikkers)

4. Bisschop gedoogd de praxis van huidige (emeritus) pastoor (slechts tijdelijke oplossing, die de kans om je t.z.t. succesvol te verzetten minimaal maakt)

5. Gemeenschap komt compromis overeen binnen centrale parochie (slechts tijdelijke oplossing, gevaar van salamitactiek)

6. Gemeenschap schikt zich in richtlijnen, vanwege instemming, onvoldoende draagvlak voor protest of angst voor conflict/scheuring (vrijwel zekere ondergang van lokale gemeenschap)

Wat kunnen we doen?

Van **onderaf** en **samen**: massaal in verzet

1. Binnen je eigen gemeenschap
 - Gemeenschap vitaliseren en ontwikkelen; duidelijkheid over eigen kernwaarden; staan voor waar je in gelooft
 - Mensen mobiliseren en in verzet komen (gesprekken, direct of via pastoraatsgroep en lokatieraad)
 - Onafhankelijke stichting (vereniging?) oprichten met bankrekening
2. Binnen eigen parochieverband
 - Gemeenschappelijkheid en onderlinge aansluiting zoeken met andere kritische gemeenschappen
 - In gesprek met parochiebestuur en pastoor
3. Parochie-overschrijdend
 - Aansluiting zoeken met andere parochies
 - Aansluiten bij gezamenlijke activiteiten, zoals bij BVU

Achilleshiel van bisschop: complexe structuur, collectief, Vaticaan

Wat gaan jullie doen?

Enkele voorbeelden:

- Verspreid de boodschap van vandaag (e-mailadressen aan ons doorgeven, gesprekken, vergaderingen), zowel individueel als via een “stoot”groepje
- Mobiliseer zo mogelijk een groep binnen je gemeenschap die verder aan de slag gaat
- Houdt ons op de hoogte van ontwikkelingen; wij houden jullie op de hoogte (e-mailgemeenschap)
- Sluit je aan bij een groep van (parochie)gemeenschappen die onder leiding van BVU met prominente kerkjuristen collectief actie gaat ondernemen tegen fusiedwang en mogelijk ook in beroep gaat tegen reeds afgesloten fusies en/of kerksluitingen
- Andere ideeën?

Samen kunnen we bergen verzetten!